

ተጠቅ

ዓለም አቀፍ የኢትዮጵያ ተግራዎች ማኅበር

የቴዎሪ መጽሐፍት

በአውሮፓ የኢትዮጵያ ተግራዎች ማኅበር የተዘጋጀ

ሰኔ 1962

ተጠቅ

ዓለም አቀፍ የኢትዮጵያ ተማሪዎች ግንባር

ፍቺዎች መጽሔት

በአውሮፓ የኢትዮጵያ ተማሪዎች ግንባር የተዘጋጀ

አዘጋጅ፡

ነገረ ጉበኤ

ዋጋው አገድ ብር

ፊ. 1962

የኢ.ም.ፔ.ሪ.ያ.ሊ.ስት ብዝሃዝ

ከአንድ መቶ አመታት በፊት በምእራብ አገሮች የፋብሪካ ስራ በጣም ተስፋፍቶና ይበልጥም ለማድን አገር ጠቦት ይገኝ ነበር። በሰፊውና በብዛት የሚሰሩት የፋብሪካ እቃዎች ከሚሰሩበት አገር እየወጡ እንዲሸጡ ገበያ አስፈለገ። ለፋብሪካዎች ግክሄጃ በሃገር ውስጥ የሚገኘው ጥሬ እቃ አልበቃ ስላለ በያለበት የጥሬ እቃ ምንጭ መፈለጉ በጣም አሳሳቢ ጉዳይ ሆነ። ስለዚህም ቀደም ብለው የተያዙትና በመያዝም ላይ የሚገኙት የአፍሪቃያዊ እስያና የላቲን አሜሪካ ለዚህ ጥንድ ችግር መልካም መፍትሄ ሆኑ። እነዚህ አገሮች መጀመሪያ የሸቀጥ ማራገፊያ ከዚያም የጥሬ እቃ ምንጭ ሆነው እራሳቸው እየተበዘበዙና እየተራቁቱ ታፍኖ ለነበረው ለምእራብ አገሮች እድገት የህይወት እስትንፋስ ሰጡት። ተበዝባጋዮች አገሮች ይህን መያያዝ የግድ ከተቀበሉበት ጊዜ አንስቶ የራሳቸው እድገት ተገታ። ከምእራባዊያን ፋብሪካ የሚጉርፈው ሸቀጥ ታዳጊውን የሃገሬውን የእጅ ጥበብ አቀረቀዘው። በዚህም የተበዝባጋዮች አገሮች እድገት ታፈነ። ተቀጥሎ በጠቅላላው የተበዝባጋዮች አገሮች ኤካኖሚ ፊቱን ወደምእራብ አገሮች በግዙፋ ስራው ሁሉ ለአገር እድገት ሳይሆን ለምእራባዊያን ገበያ ታጥቆ መባከን ሆኑ። እርሻም ሆነ ኢንዱስትሪ የሚያድገው ለአገሪቱ እድገት በሚስማማው አቅጣጫና ልክ ሳይሆን ለባእድ ኢኮኖሚ ድርጅት እስካስፈለገ ድረስ ብቻ ሆኑ። በእርሻ በኩል ጥረቱ ለህዝቡ ኑሮ የሚያስፈልገውን ሰብል ለማምረት ሳይሆን እዚህ ግብ በማይበል ዋጋ በምእራባዊያን ገበያ የሚፈሰውን ጥሬ እቃ ለማቅረብ ሆኑ። ገበሬዎች እየተራቡ የላባቸውን ፍሬ ለውጭ ገበያ እንዲያስፈክሱ ተገደዱ። በቋፍ ለሚኖረው ህዝብ ምግብ የሚሆኑት ሰብሎች እየፈቁ በታዩውን ለምእራባዊያን ፋብሪካ ጥሬ እቃዎች ስለለቀቁ ህዝቡ በርሃብና በበሽታ ከመቸውም ይበልጥ ተጠቃ። ለተበዝባጋዮች አገሮች ኢንዱስትሪ መሰረት ሊሆኑ የሚገባቸው የግእድን ውጤቶችና ልዩ ልዩ ህብቶች እየተጋዙ የምእራባዊያን ፋብሪካ ግክሄጃ ሆኑ።

በምእራብ አገሮች እንዲህ እየተከማቸ የሄደው ህብት ቀስ በቀስ በጥቂት መኖሯሎች እጅ እየገባ ሄደ። ልዩ ልዩ የህብት ምንጮች

ቀስ በቀስ በጥቂት ሰዎች እጅ በመገባታቸው ካፒታሊዝም የተባለው ስርአት መልኩን ለውጦ ከፍተኛ ደረጃው በመድረሱ ኢምፔሪያሊዝም ተባለ። ይህ ከፍተኛ ደረጃ ወይም ሞኖፖልን የደረሰው ካፒታሊዝም (ኢምፔሪያሊዝም) ተብዝባባሪ አገሮችን የሚፈልገው እንደቀድሞው ለገበያውና ለጥሬ እቃ ምንጭነት ብቻ አይደለም። በሀገሩ ውስጥ 'ትርፍ' የሆነውን ሃብት እያወጣ ጉልበት ርካሽ በሆነበት፣ በተባበሩ አገሮች በማሰራት ለሚያከማቸው ልክ የለሽ ትርፍ ያስፈልጉታል። ይህንንም ትርፍ የለሽ ሀብት 'ዋስትና' ለመስጠት ኢምፔሪያሊስት አገሮች አለምን አንተ በዚህ እኔ በዚያ ተባብለው ይከፋፈሉታል። እነዚህ ሀላፊዎች ተጨማሪ ጠባዮች የኢምፔሪያሊዝም አይነተኛ ፈላጊዎች ናቸው። በያዝነው መቶኛ ክፍለ ዘመን መጀመሪያ ላይ ኢምፔሪያሊስቶች አለምን በቅኝ ግዛት፣ በእጅ አዙር ቅኝ ግዛትና በሌላም በልዩ ልዩ መልክ ረገጠው ይዘው በያለበት በፈላጊው ቀራጭነት የአለምን ሀዝብ ይበዘብዙ ነበር።

ነገር ግን የነዚህ ኢምፔሪያሊስት አገሮች እድገት የተስተካከለ አልነበረም። አንድ አንዶች በፍጥነት ሲፈጠሩ ሌሎች ያዘግጡ ነበር። ስለዚህም የአለም ክፍያ ተደርጎ ባለቀበት ወቅት በደካማነታቸው የተነሳ ትንሽ ወይም ምንም ቅኝ ግዛት ያልደረሳቸው አገሮች ነበሩ። በጊዜው ባላቸውም ህይወት በመጠቀም ከመጠን በላይ የቅኝ ግዛት ያገባላቸው አገሮች ነበሩ። ጥቂት ቀይተው ግን ወደኋላ ቀርተው የነበሩ አገሮች (ለምሳሌ ጀርመን) በፍጥነት በማደጋቸው የቀድሞዎቹን ሃይላቸውን (ለምሳሌ እንግሊዝን) መስተካከል እንዲያውም መቅደም አመጡ።

እንደአውሮፓዊያን አቆጣጠር በ1914* አ. ም. እንግሊዝ የያዘችው ቅኝ ግዛት ጀርመን ከያዘችው 12 ጊዜ እጥፍ ሲሆን አሜሪካ ከያዘችው ደግሞ 112 ጊዜ እጥፍ መሆኑ የታወቀ ነው። ነገር ግን በዚህ ወቅት የቀድሞ ደካሞች ጀርመንና አሜሪካ በጣም በልዕገው ለኢንዱስትሪያቸው ይበልጥ ገበያይበልጥ የጥሬ እቃ ምንጭና ለገንዘባቸው ይበልጥ የትርፍ ማፍሪያ አገር ያስፈልጋቸው ነበር። ግን አዲስ ቅኝ ግዛት ከየት ይምጣ? የቀድሞት 'አገር አቅኝዎች' በሙሉ ይዘውታል። ስለዚህ ያለውን እንደገና መከፋፈል የገድ አስፈላጊነትና ገንዘባቸው የሚገባን ይድረስን አሉ። ከፍያውንም ለማስተካከል በኢምፔሪያሊስቶች

መካከል ጦርነት ተጀመረ። በዚህ የዘረፋ ድልድል ጉዳይ በያዝነው ክፍለ ዘመን ሁለት የኢምፔሪያሊስት ጦርነቶች ተደርገው በአለም ሀዝብ ላይ ይህ ነው የማይባል መከራ አድርሰዋል።

ከነዚህ ጦርነቶች አንዳንዶች ሀይላቸው ተሰብረው ውጡ (ለምሳሌ እንግሊዝ)። አንዳንዶች ደግሞ ከቀድሞ ተባብረው ውጡ (ለምሳሌ አሜሪካ)። በጠቅላላው ግን ኢምፔሪያሊስቶች ቀድሞ በአለም ሀዝብ ላይ የነበራቸው ፈላጊነት ቀራጭነት ተዳክመው ከታላቁ የሶቪየት ህብረት ሪቮሎሽን በኋላ ከኢምፔሪያሊስቶች መንጋጋ የተላቀቁት የምስራቅ አውሮፓዊያን ይናገሩ። ከፊደላዊ ስርዓትና የኩባ ሀዝቦች የነፃ ሀዝቦችን ሃይል አዳበሩት። ሾቫኒዝምም ከአለም ሀዝብ ሲሰው የሚተዳደርበት ስርአት ሆኖ ይህም ግለት ዘራፊዎቹ ኢምፔሪያሊስቶች ብዙ ገበያብዙ የጥሬ እቃ ምንጭነት ገንዘባቸውን የሚያተርፉበት አገር ተቀናቃኝነት ማለት ነው።

የቀሩትም የአለም ሀዝቦች ባደረጉት ታላቅ የነፃነት ተጋድሎ የተነሳ ኢምፔሪያሊስቶች ለብዙ የቀድሞ የቅኝ ግዛቶች ቢያንስ ቢያንስ የይስሙላ ነፃነት እንዲሰጡና የብዝበዛቸውን ዘዴና መልክ እንዲለውጡ ተገደዱ። ነገር ግን ዘዴና መልኩ ተለወጠ እንጂ ኢምፔሪያሊዝም በነዚህ አገሮች ላይ እንደቀድሞው የመዝረፍ፣ የማፈንና የመራቀት ተግባሩን በፍፁም አላቋረጠም። ሲያቋርጥም አይቻልም። ምክኒያቱም እንደዚህ አይነቱ ዘረፋ ለኢምፔሪያሊዝም የማይለየው ጠባዩና የቆመበት መሰረቱ ነው። ልክ የሌለው ብዝበዛ ከሌለ፣ ኢምፔሪያሊዝም የተባለ ጉድ የለም።

ግን እንዳልነው መልኩን ለውጦ አልቆመም ቀድሞ እንደሚባለው «ለእድገታችን ቅኝ ግዛት ያስፈልገናል!... ኢምፔሪያሊዝም የተፈጥሮ ሀገ ነው...» እያሉ መደንፋት ቀርቷል። የዛሬው ብዝበዛ የሚካሄደው በቀጥታ እንደቅኝ ግዛቱ ጊዜ ከውጭ ተሾመው በመጡ አስተዳዳሪዎች አይደለም። ከአገሩ ሰዎች ሀዝባቸውን ከድተው ለባለድ የሚያድሩ ጥቂቶች እየተመለሙ ነው። ዛሬ ተባበሩ አገሮች የራሳቸው ስንደቅ አላማዮራሳቸው ሹማዎችን... ወዘተ አሏቸው። የገን በነዚህ አገሮች የኢኮኖሚ ሃይል የተያዘው በባለድ ባለሀብቶች ሲሆን በጠቅላላው የፖለቲካ አመራሩም የሚወሰነው በየመናገሽ ከተማዎቹ በሚገኙ

ት የኢ.ምፔሪያሊስት አገሮች ኤምባሲዎች መሆኑ ግልፅ ነው። ብዝሃነውም የሚካሄደው እንደቀድሞው አይን እያወጣ ሳይሆን በእርዳታነበጋራ ጥቅምነበጋራ ፀጥታ... ወዘተ በሚሉት ባዶ ቃላት እየተሸፈነ ነው። ስለሆነም የዛሬ ኢ.ምፔሪያሊስቶች እርዳታነትም ሀርተው ፀጥታነት መከላከያ... ወዘተ እያሉ በየአገሩ ስር ቢሰዱ ዋናውና መሰረታዊው አላማ ብዝሃነቱን ለማጠናከርና ለመሸፋፈን ብቻ መሆኑን መረዳት አለብን።

ኢ.ምፔሪያሊስቶች አላማቸው በፍፁም አልተለወጠም። ዛሬም በተበዛበጋሪ አገሮች የሚፈልጉት አንደኛ ለፋብሪካ እቃዎች ገበያ ሁለተኛ ለፋብሪካቸው የጥሬ እቃና ሶስተኛ ለገንዘባቸው ማሰሪያ ርክሽ ጉልበትና ሀብታም አገር ነው። እነዚህንም አላማዎች ሲከታተሉ የተበዛበጋሪ አገሮችን እድገትና እርምጃ እንደሚፈጸሙ ለማየት አያዳግትም። ተበዛበጋሪ አገሮች የፋብሪካ ሽቀጥ ማራገፊያ አንደሆኑ እንዲቆዩ ከተፈለገ በገዛ አገራቸው ፋብሪካ እንዳያቆሙ መደረግ አለበት። በጥሬ እቃ አቅራቢነታቸውም እንዲረጉ ከተፈለገ ሀብታቸውን ከአገር ውስጥ ስራ ላይ እንዳያውሉት መታገድ አለባቸው። ባጭሩ ቆዳ እየላኩ ጫማ ማስመጣት፣ ስኬት እየላኩ ከረጫ ማስመጣት፣ ስኬት እየላኩ መኪና ማስመጣት በኢ.ምፔሪያሊስቶች የተበየነበን የእድገታችን ፀር ለመሆኑ የሚጠራጠር ያለ አይመስለንም። ነገሩ «ከባልሽ ባሌ ይበልጣል፣ ሽሮ አበድሪኝ» ነው። ኢ.ምፔሪያሊስቶች ቆመው እንዲሄዱ ከተፈለገ የተበዛበጋሪ አገሮች እድገት በፍፁም መገታት አለበት።

ዝቅ ብለን ባጭሩ ለመተንተን የምንሞክረው የኢ.ምፔሪያሊስቶችን ብዝሃነት ልዩ ልዩ መልኮች ሲገኙ ይህም ዘረፋ የተበዛበጋሪ አገሮችን ሀዝብ እድገት እንዴት እንደሚፈጸመው ለማሳየት እንጥራለን። ይህንንም በምናደርግበት ጊዜ በተቻለን መጠን የአገራችንን ምሳሌ ለመስጠት እየሞከርን ነው።

በተበዛበጋሪ አገሮች ላይ የሚደገውን ዘረፋ መልክና ልክን ለመለየት እንዲቀል ዝርዝር ከመግባታችን በፊት አንዳንድ አጠቃላይ አሳቦችን ለመስጠት እንወዳለን።

1ኛ. በተበዛበጋሪ አገሮች የሚገኙት የታላላቅ ጥሬ እቃዎች ምንጭ የተያዘው በኢ.ምፔሪያሊስቶች እጅ ሲሆን ለራሳይ የሚውለው ደግሞ ለነሱው ጥቅም ብቻ ነው።

2ኛ. ተበዛበጋሪ አገሮች ከሞላ ጉድል ንግዳቸውን የሚያካሂዱት ከኢ.ምፔሪያሊስት አገሮች ጋር ነው። የሚልኩትም ልዩ ልዩ ጥሬ እቃዎችን ሲሆን የሚያስገቡት ደግሞ የፋብሪካ እቃዎችን ነው።

3ኛ. በሁለቱ መካከል የሚደረገው ንግድ የተዛባ ነው። ይህም ማለት በኢንተርናሽናል ገበያ የጥሬ እቃ ዋጋ በየአለቱ ቁል ቁል እየወረደ ሲሄድ የፋብሪካ እቃ ዋጋ ደግሞ በየአለቱ እየጨመረ ይሄዳል። ከዚህ ንግድ ተበዛበጋሪ አገሮች የሚደርስባቸው ኪሳራ በቀላሉ የሚገመት አይደለም።

4ኛ. ኢ.ምፔሪያሊስቶች ገንዘባቸውን ወደተበዛበጋሪ አገሮች እያመጡ ሁለት አይነት ዘርፋ ያደርጋሉ። እነዚህም አንደኛ በብድር ስም ለሚመጣው ገንዘብ የሚከፈለው ከፍተኛ ወለድ ሲሆን ሁለተኛ ደግሞ በተበዛበጋሪ አገሮች ፋብሪካ እያቋቋሙ የአገሪቱን ስራተኛና ሀብት እየበዘበዙ የሚያግዙት ትርፍ ነው።

5ኛ. በነዚህ ልዩ ልዩ ዘዴዎች ተበዛበጋሪ አገሮች በየአመቱ ከ 20 ሚሊዮን ብር በላይ ይዘረፋሉ። በዚህም ጊዜ ተበዛበጋሪ አገሮች ይህን እዳ በአንድ ጊዜ መክፈል ስለሚሳናቸው ኢ.ምፔሪያሊስቶች በእርዳታ ስም እንደገና በወለድ እያበደሩ ይቀበሏቸዋል።

1. የጥሬ እቃዎች ምንጭና የኢ.ምፔሪያሊስቶች ብዝሃነት

በተበዛበጋሪ አገሮች የሚገኘውን የተፈጥሮ ሀብት ከኢ.ምፔሪያሊስት አገሮች ሀብት ጋር ብናነፃፅረው ተበዛበጋሪ አገሮች ሲደሽዩ የተፈጥሮ ሀብት በማጣት አለመሆኑን እና ያለን። በትንሹ ለመገመት አንዳንድ ምሳሌዎችን ብንጠቅስ ከአለም የቤንዚን መጠበቂያ ሀብት 75%፣ ከሚወጣው መዳብ 50%፣ ከኮባልት 75% የሚገኘው ከተበዛበጋሪ አገሮች ሲሆን አልማዝን የወሰድን እንደሆነ ከ70% በላይ የሚወጣው ከሶስት የአፍሪቃ አገሮች ሆኖ እናገኘዋለን። (1)

እነዚህና ሌሎችም ብዙ ጥራ እቃዎች ለተበዘበዘ አገሮች የኢኮኖሚ እድገት መሰረታዊ ነገሮች መሆናቸው የታመነ ነው። ነገር ግን በየአገራቸው እንዳይሰራባቸው ወደኢምፔሪያሊስት አገሮች እየተወሰዱ የባለድ ኢኮኖሚ ሲያዳብሩ እናያለን። የኢምፔሪያሊስት አገሮች ኢኮኖሚ ቆሞ ለመሄድ የቻለው ከተበዘበዘ አገሮች በሚዛቀው ሀብት መሆኑን ለማሳየት እንዳንድ ምሳሌዎች እንጥቀስ። ኢምፔሪያሊስት አገሮች ለኢንዱስትሪያቸው ከሚያስፈልጓቸው ጥሬ እቃዎች ውስጥ ከተበዘበዘ አገሮች የሚያገኙት ስንት በመቶ ነው ብንል መዳብ 40%፣ ካካዎ 100%፣ ፔትሮል 50%፣ ብረት 33%፣ ... ወዘተ. ሆኖ እናገኛለን። 2 በዚህ አይነት ከተበዘበዘ አገሮች የሚጋዘው ሀብት በአገር ውስጥ ቢሰራበት ኖሮ ምን ያህል እርምጃ ይገኝ እንደነበረ ለመገመት አያቅትም። ዛሬ በድህነቱ ከኢትዮጵያ ሌላ ተወዳዳሪ የሌለውን የሰውዲ አረብያን ህዝብ ብንወስድ ብዙዎች ተመልካቾች እንደሚሉት በአለው የቤንዚን ሀብት ትላልቅ ኢንዱስትሪ ማቶም ይችላል እንደነበረ ግልፅ ነው። ነገር ግን ከዚህ አገር በሚጋዘው ቤንዚን የደረጃና የፋፋ የኬሚካል ኢንዱስትሪ ፋብሪካዎች የሚገኙት በምእራብ አገሮች ነው።

የእርሻን ስራ የወሰድን እንደሆነ የሚመረተው ሁሉ ለኢምፔሪያሊስቶች ገበያ ተፈላጊነት እንጂ ለአገሪቱ ህዝብ እድገትና መሻሻል አስፈላጊነቱ እየታየ አይደለም። ለምሳሌ በኢትዮጵያ ከ1961-66 ድረስ ለቡና ተክል የዋለው መሬት 40% ሲያድግ ለተራበው ህዝብ ምግብ ለሚሆኑ ሰብሎች የዋለው መሬት ስፋት የጨመረው በ5% ብቻ ሆኖ እናገኛለን። (3) አልጀሪያ ቅኝ ግዛት በነበረችበት ወቅት ለወይን ተክል የዋለው መሬት በ300% ሲያድግ ለእህል የዋለው መሬት በ15% ቀንሷል ተብሎ ይገመታል።

ስለዚህ የማእድን ኢንዱስትሪውም ሆነ የእርሻው ተግባር የሚመራው በአገሪቱ ህዝብ ፍላጎት ሳይሆን በኢምፔሪያሊስቶች ገበያ ፍላጎት ነው ማለት ነው። ይኸም ሆኖ ታዲያ ተበዘበዘ አገሮች የደከሙበትን ጥራ እቃ ይዘው 'ነፃ ገበያ' የሚሉት የኢምፔሪያሊስቶች ገበያ ሲደርሱ የተለየ ብዝበዛ ይጠብቃቸዋል።

2. የተዛባ ንግድና ተከታቱ ብዝበዛ

ተበዘበዘ አገሮች ምን ይዘው እንደሚቀርቡና ከሞላ ጉዳይ ለንግዳቸው ከማን ጋር እንደሚያካሂዱ ከፍ ብልን ጠቅሰነዋል። ከላይ ም እንዳልነው በዚህ ጊዜ የሚደረገው ይህ የተበዘበዘ ንግድ ከፍ ያለ ብዝበዛን ያስከትላል። ከኢምፔሪያሊስቶች ጋር መነገድ ከተጀመረ እንስቶ ኢትዮጵያ ከቡና አቅራቢነት ደረጃ ወጥታ አቃውቅም። ዛሬም ከውጭ ንግድ ከምናገኘው ሀብት 60%ው ከቡና ሽያጭ መሆኑን ማንም ያውቀዋል። በዚህም ንግድ የተሳሰረው ከአንድ አገር ጋር ነው። ለምሳሌ አ.አ.አ. በ1968 አ.ም. 69590 ቶን ቡና ወደውጭ ስንልክ ሶስት አራተኛ የሚያህለው ማለት 50601 ቶን የተላከው ወደ አሜሪካ ነው (4)። ይህም እንግዲህ 'በደንበኞቻችን' በአሜሪካ ኢምፔሪያሊስቶች ላይ ምን ያህል ጥገኛ እንደሆንን ያሳያል።

በአለም ገበያ ላይ የጥሬ እቃዎች ዋጋ ከቀን ወደቀን ቁልቁል እየወረደ ሲሄድ የፋብሪካ እቃዎች ዋጋ ደግሞ እየጨመረ መሄዱ ለማንም ግልፅ ነው። አ.አ.አ. በ1945-1965 አ.ም. በዚህ በዋጋ መለዋወጥ ምክንያት ተበዘበዘ አገሮች ከሚልኩት እቃ 19% አጥተዋል (5)። ይህም ማለት በ1954 አ.ም. አንድ መኪና ለመግዛት 100 ኩንታል ቡና ያስፈለግ እንደሆነ አ.አ.አ. በ1965 አ.ም. ለዚህችው መኪና 119 ኩንታል ቡና ያስፈልጋል ማለት ነው። በዚህ የተዛባ ንግድ ኪሳራ ብቻ ከተበዘበዘ አገሮች በየአመቱ የሚወጣው ሀብት 15 ሚሊዮን ብር ይገመታል። (6)

ኢትዮጵያችንን ነጥለን ብንወስድ ይህን አውነት ከያለበት በተጠራቀሙ ቁጥሮች ለመረዳት እንችላለን። ወደአገር የሚገቡ እቃዎች ዋጋቸው የጨመረው እንዴት ነው? ወደውጭ የሚላኩ እቃዎች ዋጋቸው እየቀነሰ የሄደው እንዴት ነው?

በጭራሽንጠረጋ ሀ. እንደሚያመለክተው የምንገዛቸው እቃዎች ዋጋ እየጨመረ ሂደታቸው የምንሸጣቸው እቃዎች ዋጋ እየቀነሰ ሂደታቸው ከኢምፔሪያሊስቶች ገበያ የምናገኘው 'ትርፍ' በየቀኑ እየጨመረ የሚሄድ ኪሳራ ነው ማለት ነው። እንዲህ አርጎም ንግድ የለ!

ሰንጠረዥ 1.

ወደኢትዮጵያ ከውጭ የሚገቡ እቃዎችና ወደውጭ የሚላኩ እቃዎች ዋጋ ያሳየው መለዋወጥ=(እ.አ.አ. የ1964 እንደመነሻ ተወሰደ) (7)

አመት	1964	1965	1966	1967	968
ከውጭ የገቡ እቃዎች					
ዋጋ መለዋወጥ	100	101.0	104.8	107.1	109.6
ወደውጭ የተላኩ እቃዎች					
ዋጋ መለዋወጥ	100	101.0	101.0	90.4	93.6

በተጨማሪ ደግሞ ዋናውን የንግድ እቃችንን ቡናን የወሰድን እንደሆነ ነገሩን በይበልጥ ለመረዳት እንችላለን። አሁንም የመንግሥቱ እስከሁኔታው የሚያቀርብልንን ሂሳብ ወስደን እንመልከት።

ሰንጠረዥ 2.

ኢትዮጵያ ወደውጭ የላከችው ቡና ልክና የተገኘው ገቢ (8)።
(ከ1964-1966 እ.አ.አ.)

አመት	1964	1965	1966
የተላከ ቡና በሚልዮን ኪሎ	70,22	87,7	73,6
የተገኘ ገቢ በሚልዮን ብር	15,88	18,82	15,57
ገቢ በኪሎ(በግምት)፡ብር	2,25	2,15	2,12

ባጭሩ በ1966 ወደውጭ የላከነው ቡና በ1964 ከላከነው በብዛት ይበልጣል። ነገር ግን በ1966 ከቡና ሽያጭ ያገኘነው ገቢ በ1964 ከገኘነው ያነሰ ነው። አንባቢ ልብ ይበለው ከማለት በስተቀር እዚህ ላይ ዝብዝባ እናበዛም። የዚህን ኪሳራ ግምት ለመስጠት ብቻ የሚከተለውን ቁጥር እንጨምራለን። በ1965 አ.ም. (እ.አ.አ.) ኢትዮጵያ በዚህ የዋጋ መውረድ ምክንያት 18 ሚልዮን ብር ለመተካት ከ77 ሚልዮን ኪሎግ ራም በላይ ፍራፍሬና ከሁለት ሚልዮን ኪሎ በላይ ስጋና ከስጋ የተሰሩ

ምግቦች ወደውጭ ልካለች (9)።

3. በትርፍና በወለድ የሚዘረፈው ሀብት

ሌላው ብዝበዛ ደግሞ ኢምፔሪያሊስቶች በተበዝባቸው አገሮች ገንዘባቸውን እያሰሩ የሚገቡትና ወደአገራቸው የሚያዝጉት ሀብት ነው። ይህም ዘረፋ ሁለት አይነት መልክ አለው። አንዱ ዘረፋ ለተበዝባቸው አገሮች በሚያበድሩት ገንዘብ የሚገቡት ከፍተኛ ወለድ ነው። ሁለተኛው ዘረፋ ደግሞ ፋብሪካ በማቋቋም የተበዝባቸው አገሮችን የተፈጥሮና ሰብአዊ ሀብት እየበዘበዙ የሚያወጡት ትርፍ ነው።

በወለድ ስም የሚዘረፉትን ገንዘብ ለማሳየት ያህል አንዳንድ ቁጥሮችን መጥቀስ ይቻላል። ለምሳሌ በ1960 (እ.አ.አ.) የአፍሪቃ አገሮች በብድርና በስጦታ ስም ከጠቅላላ ሀብታቸው 4% ያህል አግኝተው ነበር። ነገር ግን በዚህ አመት ከጠቅላላ ሀብታቸው 11% ትርፍ ወለድ ... ወዘተ. እየተባለ ወደኢምፔሪያሊስት አገሮች ተሻግሯል (10)። ኢትዮጵያን የወሰድን እንደሆነ በ1964 (እ.አ.አ.) በየምክንያቱ የተጠራቀመበት ብድር ከ400 ሚልዮን ብር በላይ ሲሆን በዚህ አመት በወለድ ብቻ ወደውጭ የወጣው ሀብት ከ15 ሚልዮን ብር በላይ ነው (11)።

ሁለተኛው ዘረፋ ደግሞ ኢምፔሪያሊስት አገሮች በተበዝባቸው አገሮች ገንዘባቸውን እያሰሩ የሚጨምሩትን ሀብት ይመለከታል። በተበዝባቸው አገሮች የሰው ጉልበት ርካሽ ነው። ጥሬ ሀብት በገፍና በጥሩ ዋጋ ይገኛል። ገበያም አለ። ስለዚህ ኢምፔሪያሊስቶች የሰው ጉልበት ውድ ከሆነበትና ጥሬ እቃም እንደልብ ከማይገኝበት ሀገራቸው የሚያገኙት ትርፍ አልበቃ ስለሚላቸው ወደተበዝባቸው አገሮች ይገባሉ። «ኢምፔሪያሊስቶች በመንግሥቱ ወደ 3ኛው አለም (ወደተበዝባቸው ማለታችን ነው) የሚፈሱት በዚህ ርህራሄና ልክ በሌለው። በዚህ ምንም አይነት ሀላፊነት በማያስከትለው ዘረፋ እየተሰሩ ነው እንጂ ልክ ላለው ዘረፋ ማለገራቸው ምን አላቸው ነበር? በአገራቸው ከልዩ ልዩ የሰሻል፣ የፖለቲካና የኢኮኖሚ ምክንያቶች የተነሳ ከዘረፋ የሚገኘው ገቢ እየተቀነሰባቸው ስለሄደ አይደለም? ወደኛ ሲመጡ ግን ልክ ለሌለው ዘረፋ የተመቻ ገነት ሆኖ ያገኙታል ... » (12)። ለዚህ ምሳሌ በአገራችን የቪ.ኤን. የስኳር ፋብሪካን መጥቀስ ብቻ ይበቃል። እነዚህ የባለድ ካፒታሊ

ስቶች ወደኢትዮጵያ ሲመጡ ቋጥረው የመጡት ሀብት እናታቸው እባቷም 22,400,000 ብር ነበረች። በመጀመሪያ የያዙትን መሬት መንግስቱ ለ90 አመት ፈቀደላቸው። የመሬቱም ኪራይ በጋሻ በአመት 1 ብር ብቻ ነበር። ስራ ከጀመሩ አንስቶ እስከአምስት አመት ድረስ ምንም አይነት ቀረጥ እንዳይከፍሉ ተፈቅዶላቸው ነበር (13)። በዚህ ላይ መንግስቱ የወንጂ ስኬርን እድገት ለመጠበቅ ከውጭ የስኬር ነጋዴዎች ፋክከር ሊከልለው ቃል ገብቶ ስለነበረ ተወዳዳሪ የሌለው ከፍተኛ ዋጋ ለመወሰን ቻለ። በዚህም በኩል ድግው ሀዝብ ተበዘበዘ። እሆኝ የተባለው ዐህፊ በዚህ ጉዳይ እንዲህ ብሎ ፅሁፉን፡ «ምንም እንኳን በአለም ገበያ የስኬር ዋጋ ቢወድቅና የቀረጥ ምህረቱም ወቅት ቢያልፍ ኤች. ቪ. ኤ. በ1959 አ. ም. (እ.አ.አ.) 7.4 ሚሊዮን ብር የተጣራ ትርፍ አግኝቷል» (14)። ይህም ማለት በአገሩ ስኬር የሚሰራለት የኢትዮጵያ ድሃ የሚያስፈልገውን ስኬር የሚያገኘው ከአለም ገበያ በላይ በሆነ ዋጋ ነው ማለት ነው። የስኬር ዋጋ ቀድሞ ከውጭ ከምናስመጣበት ጊዜ ጋር ሲነፃፀር ዛሬ ይበልጥ መወደዱን የማያውቅ ኢትዮጵያዊ ያለ አይመስለንም።

ይህ ትርፍ የሚገበሰበሰው እንግዲህ ከብዙ ወገን ነው ማለት ነው። እዚህ ግባ በማይባል የቀን ደመወዝ (ከአንድ ብር በታች) የሚበዘበዘው የኢትዮጵያዊያን ጉልበት አለ። ከዚያም ለባለድጥቅም ስራ ላይ የሚውለው የአገራችን የተፈጥሮ ሀብት አለ። የግፍ ግፍ በእንቅርት ላይ ጀር ገድፍ ነውና እንዲህ በዘረፋ የተገኘውን ስኬር ደግሞ የኢትዮጵያ ሀዝብ በመሉ ከአለም ገበያ በላይ በሆነ ዋጋ እንዲገዛ ይገደዳል።

ይህም ሁሉ ሆኖ የተገኘው ትርፍ በሀገሪቱ ቢሰራበት እንደ ተስፋ ነበር። ነገር ግን የውጭ ባለገንዘቦችን «ለማበረታታት» የወጣው የ1963 (እ.አ.አ.) ህግ በአንቀፅ 8 በየአመቱ የሚገኘውን ትርፍ፡ ከውጭ የተበደሩትን ገንዘብና ወለድ ለመክፈል፤ የውጭ ዜጋ ሰራተኞች ያጠራቀሙትን ሀብት ለማውጣት፤ ለመጓጓዣ ... ወዘተ. እየተባለ ልክ የሌለው ሀብት ከአገሪቱ እንዲወጣ ይፈቅዳል።

ባጭሩ የዛሬ 20 አመት ግድም 22 ሚሊዮን ብርን ቋጥሮ የወጣ የባለድ ኩባንያ እስከዛሬ ድረስ ከአገራችን ያጋዘውን ሀብት እንባቢ እንዲገምተው ትተነዋል። ተበዝባጋዮች አገሮች ዋና ችግራቸው የከፒ

ታል እጥረት ነው። እያሉ ለማጭበርበር የሚሞክሩ ሞልተዋል። ነገር ግን ከፍ ብለን የጠቀስነው ሂሳብ እንደሚያስረዳን ለነዚህ አገሮች ለእድገታቸው ዋና እንቅፋት የከፒታል እጥረት ሳይሆን በኢምፔሪያሊስቶች መበዝበዛቸው ነው።

4. እርዳታና ብዝበዛ

ከላይ የዘረዘርናቸው ልዩ ልዩ ዘረፋዎች በአንድነት ሲጠቃ ለሉ ተበዝባጋዮች አገሮች በየአመቱ ከ20 ሚሊዮን ብር በላይ ወደኢምፔሪያሊስት አገሮች እንዲያሻግሩ ይገደዳሉ ማለት ነው (15)። ይህን ያህል ገንዘብ በየአመቱ ለመክፈል ተበዝባጋዮች አገሮች በጣም ይሳናቸዋል። ስለዚህም ኢምፔሪያሊስቶች ይህን ዘረፋቸውን በይበልጥ ለማደርጀት ያገኙት ዘዴ «እርዳታ» የሚሉት ፈሊጥ ነው። «እናቸውን» መክፈል የተሳናቸውን ተበዝባጋዮች አገሮች «በእርዳታ» ስም ገንዘብ እያበደሩ መልሰው እሱኑ ይቀበሏቸዋል።

ኢምፔሪያሊስቶች እንደዚህ «እርዳታ» የሚሉት የነሱ «እዳ» ለመክፈል እንድንችል በከፍተኛ ወለድ የሚያበድሩንን ገንዘብ ነው። ሁለተኛ ደግሞ እርዳታ የሚሉት ገበያ ያላገኙለትን ሸቀጥ ተበዝባጋዮች አገሮች ላይ ለማራገፍ እንደዚሁ ለእቃ መግዣ በወለድ የሚያበድሩትን ገንዘብ ነው። ዛሬ እንዲያውም ከሚገኘው እርዳታ ብዙው የሚውለው የቀድሞውን ብድር ከነወለዱ ለመክፈል እየሆነ ሂደት አልፎ

መደምደሚያ:

በተበዝባጋዮች አገሮች የእርምጃ ቁልፍ የተያዘው በኢንዱስትሪ መስፋፋት ብቻ መሆኑን ሁሉም የሚያምንበት ነው። ማንም አገር ባለው ሰብአዊና የተፈጥሮ ሀብት ተጠቅሞ ወደፊት ለመራመድ እንዲችል ከተፈለገ ከባድ ኢንዱስትሪ መስፋፋት አለበት። ኢምፔሪያሊስቶች ግን ይህን አይፈቅዱትም። ተበዝባጋዮች አገሮች ይህን መንገድ ቢከተሉባቸው ቀልጠው አንደሚቀሩ ያውቃሉና። ዋና ፍላጎታቸው ተበዝባጋዮች አገሮች የነሱ ኢኮኖሚ «ተቀፅላ» በመሆን የፋብሪካ ሸቀጥ ማራገፊያ የጥሬ እቃ ምንጭ የሆነበት ማከማቻ መስክ ሆነው ዘልለላማቸውን እንዲቀሩ ነ

ውተበዝባር አገሮችን ወደኋላ ያስቀራቸው ለኢ.ም.ፔ.ሪ.ያ.ሊ.ስት አገሮች ኢኮኖሚ ተቀፅላ ሆነው መበዝበዛቸው ነው።

የኢ.ም.ፔ.ሪ.ያ.ሊ.ስት አገሮች ቆመው ለመሄድ ምን ያህል በተበዝባር አገሮች ላይ እንደተጫኑ አይተናል። የብዝበዛውንም ልክና ልዩ ልዩ መልኮች በመጠኑ ተመልክተናል። ተበዝባር አገሮች ከድህነት፣ ከበሽታና ከድንቁርና ለመላቀቅ ከዚህ አፋኝና በዝባር ከሆነ ጥገኝነት ፈፅመው መላቀቅ አለባቸው። በኢ.ም.ፔ.ሪ.ያ.ሊ.ም አለም እስከታሰሩ ድረስ ብዝበዛ ደካማነት፣ ዝቅርታነት ብዝበዛን እያስከተለ ድህነት፣ በሽታና ድንቁርና እየተስፋፋ ይሄዳል። በኢ.ም.ፔ.ሪ.ያ.ሊ.ም ስር ሆነው ተበዝባር አገሮች ምንም አይነት የእድገት ተስፋ የላቸውም። ፔር ገሌ እንዳለው ሁሉ «የተበዝባር አገሮች እድገት በኢ.ም.ፔ.ሪ.ያ.ሊ.ስቶች ታፍኖ ተይዟል» ይህ ብዝበዛ ተሰባብሮ ካልወደቀ ምንም አይነት መውጫ የለም። የተበዝባር አገሮች ህዝቦች ሌላ መንገድ የላቸውም። ይህን ግንኙነት ሰባብረው ከኢ.ም.ፔ.ሪ.ያ.ሊ.ም ጋር ለመቆራረጥ መታገል አለባቸው። ነገር ግን ኢ.ም.ፔ.ሪ.ያ.ሊ.ምም ሌላ ምርጫ የለውም። እንደዚህ አይነት መቆራረጥ ለተበዝባር አገሮች የቀራቸው አንድ የሀይወት በር ሲሆን ለበዝባር አገሮች ደግሞ የሞታቸው ዋዜማ መሆኑ ነው። ሁለቱን ለማስታረቅ በፍፁም አይቻልም» (16)።

ህዝቦች ወደፊት ለመራመድ ከፈለጉ ከሁሉ አስቀድሞ ኢ.ም.ፔ.ሪ.ያ.ሊ.ምና በየአገሩ ከሱ ጋር ተሳስረው የሚዘርፉት ቱኒዞች ሁሉ ይምስሰው ማጥፋት አለባቸው። የነዚህ ፀረህዝቦች የፖለቲካና የኢኮኖሚ ሀይላቸው መሰበር አለበት። ለዚህም የተበዝባር አገሮች ህዝቦች ተደራጅተው በመነሳት ለቢሄራዊ ነፃነት፣ ለህዝባዊ መንግስትና ከዚያም ለሰላም መታገል አለባቸው።

- (1) P. JALLÉ "L' IMPERIALISME EN 1970" Petite Collection Maspero. ከልዩ ልዩ ገጾች የተውጣጣ ቁጥር።
- (2) — — ከላይ ከተጠቀሰው መፅሀፍ ከልዩ ልዩ ገጾች የተውጣጣ

- (3) የኢትዮጵያ አመታዊ ስታቲስቲክስ መፅሄት ከ1965 ገፅ 48 ከ1966 አመታዊ መፅሄት ገፅ 46 የተውጣጣ።
- (4) የኢት. አመታዊ ስታቲስቲክስ መፅሄት የ1966 ገፅ 125
- (5) P. JALLÉ Op. Gt. ገፅ 60
- (6) Charles Bettelheim: Planification et croissance accélérée. Petite collection Maspero ገፅ 38
- (7) የኢትዮጵያ ብሄራዊ ባንክ በየሶስት ወር የሚወጣ መፅሄት መስከረም 1962 ቁጥር 23 (81) ከገፅ 32 እና 33 የተገኘ።
- (8) አመታዊ የስታቲስቲክስ መፅሄት 1966 ከገፅ 114 የተለቀመ
- (9) — — — — — — — — — — 113 የተገኘ።
- (10) P. JALLÉ: Le PILLAGE du tiers monde Cahiers libres No. 68 F. Maspero ገፅ 86.
- (11) Ethiopian Observer Vol. X No. 4 pp. 317-318:
- (12) "ትግላችን" ግንቦት-ሰኔ 1961 ቁ. 3 "ተፈጥሮን በተመከር?" ገፅ 43
- (13) Development and legislation in Ethiopia K. AH-OOJA Ethiopian Observer Vol. X No. 4 pp. 278
- (14) Ibid. 278.
- (15) Charles Bettelheim Op. Gt. pp. 40
- (16) P. JALLÉ "L' IMPÉRIALISME EN 1970 pp. 176